

กรณีศึกษา

กรณีศึกษา: ความตระหนักรู้ในตนเองของเยาวชนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปณยาพร ได้เจริญสุข*, ศุภิมน มังคลรังษี, รพ.ค.**

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจพฤติกรรมรุนแรง ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง และความตระหนักรู้ในตนเอง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมรุนแรง ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง และความตระหนักรู้ในตนเองของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

วัสดุและวิธีการ กรณีศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวน 106 คน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2564 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสำรวจพฤติกรรมรุนแรง แบบทดสอบระดับความตระหนักรู้ แบบสอบถามความถี่พฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Pearson's Correlation)

ผล ผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนพฤติกรรมรุนแรงอยู่ในระดับปกติ ($\bar{x} = 28.95$) มีการปฏิบัติ พฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้เป็นบางครั้ง ($\bar{x} = 25.07$) และมีคะแนนความตระหนักรู้ในตนเองอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 36.82$) โดยพฤติกรรมรุนแรงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตระหนักรู้ในตนเองอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($r = .561$) จากการวิเคราะห์ Generalized Linear Model พบว่าตัวแปรที่มีอำนาจในการทำ นายนัยความตระหนักรู้มากที่สุดคือพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม ($Beta = 0.515, p < 0.01$) และตัวแปร ที่มีอำนาจรองลงมาคือเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ($Beta = 0.201, p < 0.01$) **สรุป** ผลของกระบวนการ กระตุ้นพัฒนาการภาษาของเด็กออทิสติกโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการรักษา สามารถช่วยเพิ่มความสามารถ ทางภาษาของเด็กออทิสติกให้ดีขึ้นได้

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมรุนแรงอยู่ในเกณฑ์ปกติ มีความตระหนักรู้ใน ตนเองระดับปานกลาง และปฏิบัติพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองเป็นบางครั้ง พบว่าปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ในตนเองคือเพศและพฤติกรรมรุนแรง โดยพฤติกรรมและความตระหนักรู้ในตนเองมี ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .561$)

คำสำคัญ พฤติกรรมรุนแรง พฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ความตระหนักรู้ในตนเอง

*โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา **สถาบันตรีเลิร์นนิ่ง

ติดต่อผู้พิมพ์ email: punpundajja@gmail.com

Case study

A Case Study: Self-awareness among secondary school students in Phranakhon Si Ayutthaya province

*Yuwadee Amprayoon, M.A.**

Abstract

Objectives To explore aggressive behavior, frequency of self-awareness-enhancing behavior and self-awareness, to study factors that affect self-awareness and study relation between aggressive behavior, frequency of self-awareness enhancing behavior and self-awareness of secondary school students studying at laboratory school of Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Materials and Methods Data were collected from 106 volunteers between May and June 2021. The tools used to collect data were: a personal information questionnaire, behavior survey, self-awareness quiz, and self-awareness-enhancing behavioral frequency questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, multiple regression analysis, and Pearson's Correlation

Results The respondents had behavioral scores at the normal level ($\bar{x}$ = 28.95), sometimes practiced self-awareness-enhancing behaviors ($\bar{x}$ = 25.07), and self-awareness at a moderate level ($\bar{x}$ = 36.82). The behavior had a statistically significant positive correlation with self-awareness (r = .561). According to the Generalized Linear Model analysis, it was found that the variable that had the most power to predict self-awareness was the respondent's behavior (Beta = 0.515, $p < 0.01$) and the second most powerful variable was the gender (Beta = 0.201, $p < 0.01$).

Conclusion Most of the respondents had behavioral levels within the normal range, Moderate self-awareness, and occasionally practiced the behavior of self-awareness enhancement, moreover, it was found that the factors affecting self-awareness were gender and behavior. The behavior and self-awareness had a statistically significant positive correlation (r = .561).

Keywords: behavior, self-awareness enhancing behavior, self-awareness

** Pra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat Demonstration School ** Tree Learning Institute*

Corresponding author email: punpundaija@gmail.com

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์และสังคมยุคใหม่ (New Normal) สภาพแวดล้อมและสื่อสังคมออนไลน์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อวัยรุ่นทั้งในด้านของสุขภาพร่างกายและจิตใจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของเยาวชนเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่เชิงโครงสร้างสังคมที่เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว โดยพบว่ามีจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2562 ทั้งสิ้น 228,120 คดี ในขณะที่ในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 19,470 คดี เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 2,028 คดี ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 1,705 คดี ความผิดเกี่ยวกับเพศ 790 คดี ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียง และการปกครอง 437 คดี ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ 9,600 คดี ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด 770 คดี และความผิดอื่น ๆ 4,140 คดี¹³ การประทุพผิตเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากพฤติกรรมซึ่งถูกหล่อหลอมโดยสภาพแวดล้อม สังคมรอบข้าง และการเลี้ยงดูนับตั้งแต่เป็นเด็กจนเติบโต รวมถึงปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางความคิดที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อื่น ๆ

สำหรับพฤติกรรมเกร่ พัฒนาการทางสมอง พันธุกรรม สภาพแวดล้อม และสังคมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเชิงกายภาพ¹⁷ นอกจากสาเหตุดังกล่าว ตามแนวคิดของฟรอยด์และทฤษฎีจิตวิเคราะห์มีมุมมองต่อความก้าวร้าวว่าเป็นเพียงสิ่งธรรมชาติที่ต้องเกิดขึ้นควบคู่ไปกับความเป็นมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (Freud) แต่ในทางตรงกันข้ามจากมุมมองของนักจิตวิทยาสังคม พฤติกรรมก้าวร้าวหมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกทางวาจา

และการกระทำ เช่น การส่งเสียงตะคอก ช่มชู้ ทำลายข้าวของและร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น โดยที่บุคคลนั้นกำลังเลียงหรือหลีกเลี่ยงจากการถูกกดขี่ ช่มชู้ ทำร้าย หรือจากพฤติกรรมแง่ลบอื่นๆ โดยมีบุคคลบางประเภท ที่ต้องการปกป้องตนเองจากการถูกกล่าวหา เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้มากกว่าที่ควรจะเป็น จากทฤษฎีของ Bahreini Nahid และ Aghaei Jeshvaghani Asghar ระบุว่าเยาวชนที่มีพฤติกรรมเกร่หรือพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงมีคะแนนการประเมินความรู้ความเข้าใจ คะแนนความตระหนักรู้ทั่วไป และคะแนนความตระหนักรู้ในตนเองต่ำกว่าเยาวชนทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญ¹³ พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดจากการขาดความตระหนักรู้ทั้งในตนเองและศีลธรรม รวมถึงการขาดความสำนึกรู้สึกผิดและการควบคุมตนเอง^{17,4} การขาดหรือสูญเสียความตระหนักรู้ในตนเองสามารถเกิดได้จากหลายสาเหตุ จากวิจัย Disorders of Behavior and Self-Awareness ของ George P. Prigatano พบว่าผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณ frontal lobe เกี่ยวข้องกับความผิดปกติของพฤติกรรมและสติสัมปชัญญะ ทั้งความว่องไวในการตอบสนองของการแตะนิ้ว รวมถึงผู้ป่วยมักไม่สามารถเชื่อได้ว่าตนเองได้รับบาดเจ็บทางสมอง แม้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงก็ตาม เพราะผู้ป่วยสูญเสียความคุ้นเคย กล่าวคือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของพวกเขาถูกบิดเบือนไป¹⁴ อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยของ Dr. Lori Haase จาก University of California San Diego ระบุว่าบุคคลที่มีความสามารถในการรักษาระดับความตระหนักรู้ในตนเองมีแนวโน้มเชิงบวกที่จะจัดการความเครียดและความวิตกกังวลได้¹⁹

ความตระหนักรู้ในตนเองมีความสำคัญเสมือนแก่นของการจัดการนิสัยและความฉลาดทางอารมณ์ เนื่องจากความตระหนักรู้ทำให้บุคคลเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเองรวมถึงรับรู้ถึงอารมณ์และผลกระทบและประสิทธิภาพของตนเองต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม¹⁵ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดความตระหนักรู้ในตนเองส่งผลกระทบไม่เพียงแต่เฉพาะตัวบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงองค์กรและสังคม (Chandana Watagodakumbura)¹¹ เพราะบุคคลผู้ขาดความตระหนักรู้ในตนเองจะกำหนดตนเองเป็นศูนย์กลางของการตัดสินใจ เข้าใจว่าตนเองถูกเสมอโดยไม่พิจารณาข้อดีหรือข้อเสียของตนเอง เป็นผู้เริ่มต้นในการตัดสินใจอื่น แต่ไม่ยอมรับในคำวิจารณ์ของผู้อื่น อีกทั้งยังมีความเสี่ยงที่จะบั่นทอนคุณค่าตนเองและผู้อื่นหลังจากได้รับคำวิจารณ์ที่ไม่ดี เนื่องจากโดยปกติผู้ที่ขาดความตระหนักรู้จะมีความมั่นใจในตนเองต่ำ ทำให้มีความต้องการคำชื่นชมสรรเสริญและการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษมากกว่าบุคคลทั่วไป ในบางกรณีพวกเขาจึงแสดงท่าทางโอ้อวด ข่มขู่ หรือข่มเหงรังแกผู้อื่นและปฏิเสธความผิดพลาดของตนเอง (Marko M)¹⁶ และก่อนที่บุคคลจะสามารถตระหนักรู้ถึงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือก่อนที่จะตระหนักถึงความเชื่อมโยงของตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง บุคคลมีความจำเป็นต้องพัฒนาความตระหนักรู้ในตนเองและสะท้อนภาพของตนเองให้ชัดเจนก่อน ดังนั้นเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดจากความก้าวร้าวรุนแรง การส่งเสริมความตระหนักรู้ในตนเองจึงเป็นการเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาจากจุดเริ่มต้นภายในตัวบุคคล โดยพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองเบื้องต้นสามารถทำได้ง่ายในยุคสมัยปัจจุบัน เช่น การตั้งเป้าหมายของตนเอง

การเขียนไดอารี่บันทึกเรื่องราว ฝึกการรับฟังอย่างลึกซึ้ง ทำกิจกรรมเสริมสมาธิ ทำบันทึกสะท้อนตนสำรวจตัวเอง ทบทวนความก้าวหน้าของตนเอง ทบทวนข้อดีข้อเสียของตนเอง สังเกตคู่สนทนา การทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ การมีที่ปรึกษาที่สามารถไว้วางใจได้ ทำบันทึกรายการสิ่งที่ต้องทำ (to do list) สอบถามลักษณะพฤติกรรมของตนเองจากคนรอบข้าง ฝึกที่จะถามคำถามเชิงบวก เริ่มจากการรับฟังคนรอบข้าง เปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ และการมีอุปนิสัยการเขียนไดอารี่เพื่อสะท้อนตัวตนและบันทึกเหตุการณ์ในแต่ละวัน (CIPD Qualifications, Apprenticeships, Training and HR Services) (Anthony Tjan) (Spiritual Science Research Foundation)^{9,12,18}

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นช่วงวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวหลายด้านพร้อม ๆ กัน เป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก การมีความตระหนักรู้ในตนเองจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถพัฒนาดตนเองได้ดี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจพฤติกรรมรุนแรง ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง และความตระหนักรู้ในตนเอง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมรุนแรง ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองและความตระหนักรู้ในตนเอง

วัตถุประสงค์และวิธีการ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ศึกษา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2564 โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยเป็นผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จำนวน 106 คน จากประชากรทั้งหมด 780 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับพฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่น ความตระหนักรู้ในตนเอง ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีแรงจูงใจ และการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่น และได้พัฒนาเป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนี้ได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ศาสนา ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย และรายได้ครอบครัวต่อเดือน ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2) แบบสำรวจระดับพฤติกรรม มีคำถามจำนวน 12 ข้อ โดยลักษณะคำถามเป็นการให้คะแนนแบบการปฏิบัติน้อยสุดไปถึงมากที่สุด โดย 3 หมายถึง ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ 2 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และ 1 ไม่ปฏิบัติ พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 12-36 คะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบจะนำมารวมกัน โดยแบ่งเกณฑ์ดังนี้ พฤติกรรมที่มีความเสี่ยงพบพฤติกรรมรุนแรงระดับสูง (0 - 12 คะแนน) พฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์มีความเสี่ยงที่จะพัฒนาสู่พฤติกรรมเกร (13 - 24 คะแนน) และพฤติกรรมปกติ (24 คะแนน ขึ้นไป) ส่วนที่ 3) แบบทดสอบระดับความตระหนักรู้ ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ ระดับความตระหนักรู้ในตนเองสูง (ร้อยละ

80 ขึ้นไป) ปานกลาง (ร้อยละ 60-79) และระดับต่ำ (น้อยกว่าร้อยละ 60) จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ส่วนที่ 4) เป็นแบบสอบถามความถี่พฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง ทั้งหมด 10 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบโดยตอบหนึ่งตัวเลือกจากตัวเลือกแบบมาตราส่วน 5 ระดับ คือ ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ (สัปดาห์ละ 7 วัน) 5 คะแนน ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ (สัปดาห์ละ 5-6 วัน) 4 คะแนน ปฏิบัติเป็นบางครั้ง (สัปดาห์ละ 3-4 วัน) 3 คะแนน ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 1-2 วัน) 2 คะแนน และไม่เคยปฏิบัติ (สัปดาห์ละ 0 วัน) 1 คะแนน โดยคิดคะแนนเต็ม 50 คะแนน

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรม ความตระหนักรู้ และความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ ได้แก่ สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Pearson's Correlation

ผล

การวิจัยครั้งนี้มีผู้ร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 106 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.9) และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 33.0) รองลงมาเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 31.1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยที่ 3.50 - 4.00 (ร้อยละ 74.5) และรองลงมาเป็นนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 3.00-3.49 (ร้อยละ 19.8) เมื่อพิจารณาศาสนาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด

(ร้อยละ 90.6) ที่เหลือเป็นผู้ที่ไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 9.4) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ที่ 15,000-30,000 บาท (ร้อยละ 31.1) ในขณะที่มีผู้กรอกแบบสอบถามที่มีรายได้อยู่ที่ 50,001-100,000 บาทเป็นอันดับรองลงมา (ร้อยละ 25.5) ทางด้านพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนพฤติกรรมอยู่ในระดับปกติ ($\bar{X} = 28.95$, S.D. = 4.04) จากผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีระดับคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยต่ำกว่าเพศหญิง โดยที่คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของเพศชายเท่ากับ 28.43 (S.D. = 5.37) ส่วนเพศหญิงมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยอยู่ที่ 29.22 (S.D. = 3.48) กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 30.29$, S.D. = 3.71) รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 29.72$, S.D. = 3.50) ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้นับถือศาสนาพุทธมีคะแนนพฤติกรรมมากที่สุด ($\bar{X} = 30.50$, S.D. = 2.68) กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 15,000-30,000 บาท มีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 29.64$, S.D. = 3.40) เมื่อพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยเด็กพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 มีคะแนนพฤติกรรมสูงสุด ($\bar{X} = 29.2$, S.D. = 2.76) เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีผลการเรียนกลุ่มอื่น ๆ ด้านความถี่ของพฤติกรรม

เสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง พบว่าโดยเฉลี่ยผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 25.07$, S.D. = 7.52) ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีคะแนนความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองมากกว่าเพศชายเล็กน้อย ($\bar{X} = 25.58$, S.D. = 6.55) ในขณะที่เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 25.32$, S.D. = 8.18) และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาพุทธมีความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 25.43$, S.D. = 7.28) เมื่อพิจารณาระดับชั้นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 28.63$, S.D. = 7.37) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาที่มีคะแนนความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X} = 27.83$, S.D. = 7.27) และพบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวน้อยกว่า 15,000 มีความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองมากที่สุด ($\bar{X} = 26.91$, S.D. = 8.14) และรองลงมาคือที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวมากกว่า 100,000 บาท ($\bar{X} = 26.16$, S.D. = 4.71) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ คะแนนพฤติกรรม ความตระหนักรู้ในตนเอง และความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง (n = 106)

ลักษณะทาง ประชากรศาสตร์	n (%)	พฤติกรรมรุนแรง		ความตระหนักรู้ ในตนเอง		ความถี่ของพฤติกรรม เสริมสร้างความ ตระหนักรู้	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เพศ							
ชาย	28 (26.4)	28.43	5.37	34.36	7.44	25.32	8.18
หญิง	73 (68.9)	29.22	3.48	37.89	5.99	25.58	6.55
อื่น ๆ / ไม่ต้องการระบุ	5 (4.7)	29.60	4.72	38.80	4.27	20.00	10.42
ศาสนา							
พุทธ	96 (90.6)	28.88	4.19	36.70	6.55	25.43	7.28
ไม่นับถือศาสนาพุทธ	10 (9.4)	30.50	2.68	39.90	5.24	23.50	6.75
ระดับชั้น							
มัธยมศึกษาปีที่ 1	35 (33.0)	30.29	3.71	38.77	6.74	24.54	6.27
มัธยมศึกษาปีที่ 2	8 (7.6)	25.25	5.80	30.00	10.64	28.63	7.37
มัธยมศึกษาปีที่ 3	6 (5.7)	29.50	4.46	37.17	4.96	19.50	6.53
มัธยมศึกษาปีที่ 4	6 (5.7)	28.67	4.17	36.67	6.09	27.83	7.27
มัธยมศึกษาปีที่ 5	18 (17.0)	29.72	3.50	37.56	4.53	27.78	8.41
มัธยมศึกษาปีที่ 6	33 (31.1)	28.21	3.78	36.55	5.33	24.36	7.03
เกรดเฉลี่ย							
ต่ำกว่า 3.00	8 (7.5)	29.25	2.76	37.75	5.42	27.88	10.38
3.00-3.50	21 (19.8)	28.95	4.02	38.86	6.64	23.00	7.87
3.50-4.00	77 (72.6)	29.02	4.26	36.42	6.52	25.58	6.60
รายได้ครอบครัว							
ต่อเดือน							
น้อยกว่า 15,000 บาท	11 (10.4)	29.27	2.19	38.18	3.76	26.91	8.14
15,000-30,000 บาท	33 (31.1)	29.64	3.40	39.00	6.17	23.38	7.52
30,001-50,000 บาท	16 (15.1)	28.50	4.75	36.94	5.03	25.63	7.82

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	n (%)	พฤติกรรมรุนแรง		ความตระหนักรู้ในตนเอง		ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
50,001-100,000 บาท	27 (25.5)	29.33	4.20	36.78	6.38	25.37	7.79
มากกว่า 100,000 บาท	19 (17.9)	27.84	5.25	33.21	8.17	26.16	4.71
รวม	106 (100)	28.95	4.04	36.82	6.10	25.07	7.52

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ Pearson's Correlation พบว่าพฤติกรรมรุนแรงมีความสัมพันธ์

ทางบวกกับความตระหนักรู้ในตนเอง ($r = .561$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Pearson's Correlation

ตัวแปร	พฤติกรรมรุนแรง	ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	ความตระหนักรู้ในตนเอง
พฤติกรรมรุนแรง	1	-	-
ความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง	0.48	1	-
ความตระหนักรู้ในตนเอง	0.561**	-0.05	1

**correlation is significant at the 0.01

*correlation is significant at the 0.05

จากการวิเคราะห์แบบจำลองเชิงเส้นพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายความตระหนักรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้มากที่สุดคือ พฤติกรรมรุนแรงของผู้ตอบแบบสอบถาม ($Beta = .515, p < 0.01$) และตัวแปรที่มีอำนาจ

รองลงมาในด้านการทำนายความตระหนักรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ คือ เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ($Beta = .201, p < 0.01$) (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แบบจำลองเชิงเส้นทำนายความตระหนักรู้

ตัวแปร	B	SE	Beta	Sig
ค่าคงที่	17.127	6.323		0.008
เพศ	2.527	1.003	0.201	0.013
ศาสนา	-1.006	1.777	-0.046	0.572
ระดับชั้น	0.021	0.24	0.007	0.931
รายได้ของครอบครัว	-0.822	0.353	-0.185	0.022
เกรดเฉลี่ย	-1.254	0.856	-0.119	0.146
พฤติกรรมรุนแรง	0.817	0.127	0.515	0
ความถี่ของพฤติกรรม	0.011	0.071	0.12	0.879
เสริมสร้างความตระหนักรู้				

วิจารณ์

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตระหนักรู้ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 106 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมอยู่ในระดับปกติ ($\bar{X} = 28.95$, $S.D = 4.04$) มีคะแนนความตระหนักรู้ในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 36.82$, $S.D = 6.10$) และมีคะแนนความถี่ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเองอยู่ในระดับปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 25.07$, $S.D = 7.52$) เมื่อพิจารณาเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ($n = 73$, ร้อยละ 68.9) และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากลักษณะทางธรรมชาติ ความเชื่อและวัฒนธรรมโบราณของไทยที่มีความเชื่อว่าผู้หญิงจะต้องมีพฤติกรรมเรียบร้อย

ซึ่งสอดคล้องกับผลศึกษาของตฤดี วรรณมาศ² ที่พบว่าผู้หญิงต้องมิกิริยาดี มารยาทดี รู้จักการวางตัว ในขณะที่พฤติกรรมส่วนใหญ่ของเพศชายโดยธรรมชาติโลดโผนกว่าเพศหญิง อีกทั้งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้น การศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี⁴ พบว่า สื่อโทรทัศน์มีแนวโน้มส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรงของเพศชายทั้งทางวาจา ทางกริยาและพฤติกรรมทางเพศ เช่น ทุบตี ติบตี ทุบตี ทำลายข้าวของ หยาดคาย โวยวาย ด่าทอ และข่มขืน โดยพบว่า มีเพศชายบางส่วนซึมซับเนื้อหาของสื่อเป็นประจำโดยไม่รู้ตัว

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($n = 35$, 33.0%) มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมดีกว่าผู้ตอบแบบสอบถามในระดับชั้นการศึกษาที่สูงกว่าอาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเคยชินกับพฤติกรรมเดิมขณะที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีกฎ

ระเบียบเครื่องวัดกว่าโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่ดีที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปรับตัวเข้าสู่สภาพแวดล้อมและกฎระเบียบใหม่ที่มีความอะลุ่มอล่วยและอิสระภาพที่มากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นจากข้อมูลของกรมสุขภาพจิตกล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ที่มักจะแปรปรวน และบ่อยครั้งที่ไม่สามารถจัดการอารมณ์ของตนเองได้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ⁸ เป็นผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีพฤติกรรมไม่ดีมากขึ้น ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแนวโน้มพฤติกรรมที่ดีขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นช่วงที่ผู้ตอบแบบสอบถามค่อย ๆ ปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมกับสภาพสังคมรอบข้าง ผลการศึกษาครั้งนี้ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของทัศนีย์ สุริยะไชย³ ที่พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีการตระหนักรู้ในตนเองโดยรวมและในรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการศึกษาของทัศนีย์ สุริยะไชย ใช้เกณฑ์ระดับชั้นในการเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน อาจมีอายุที่ไม่เท่ากันเสมอไป และการที่อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกันส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนไปในแนวทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 15,001-30,000 บาท ($\bar{X} = 39.00$, $S.D = 6.17$) มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมและความตระหนักรู้สูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ของครอบครัวสูงกว่า อาจเป็นกลุ่มรายได้ 15,000-30,000 บาทต่อเดือน เป็นกลุ่มที่มีเวลาให้กับกิจกรรมร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัว ส่งเสริมอบรมบ่มนิสัย ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ วณัญญา แก้วแก้วปาน⁶ ในประเด็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในครอบครัว ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันพฤติกรรมดังกล่าว การที่จะก่อให้เกิดสัมพันธภาพในครอบครัวเกิดได้จากการที่สมาชิกมีเวลาอยู่ร่วมกันและทุกคนในครอบครัวได้ทำกิจกรรมหลายอย่างด้วยกัน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่นับถือศาสนาพุทธมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมและความตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่าเป็นผู้นับถือศาสนาพุทธ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับศาสนาหรือตัวแทนของศาสนาที่มีการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ ยกตัวอย่าง กรณีเจ้าอาวาสวัดแห่งหนึ่ง ในอำเภอพยุหะคีรี เสพเมถุนกับหญิงสาววัยกลางคน โดยมีคลิปยืนยันเป็นหลักฐาน¹ หรือในกรณีคริสตจักรรัฐเพนซิลเวอร์เนีย สหรัฐอเมริกามีข้อมูลว่าบาทหลวงนักล่าลวนลามและข่มขืนเด็กมากกว่า 1,000 คนในรอบ 70 ปีที่ผ่านมา²⁰ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเลือกนับถือศาสนา แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการรับรู้ในตนเองว่าชอบหรือไม่ชอบอะไร ประกอบกับการมีกระบวนการคิดและตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รับมา อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้มิได้สะท้อนภาพของสังคมโดยรวม ในปัจจุบันศาสนาพุทธยังคงมีภาพลักษณ์ที่ดีและ

มีพระสงฆ์ที่เผยแพร่ศาสนาภายใต้ศีลธรรมอันดี อยู่เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกันกับศาสนาอื่น ๆ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผล ต่อความตระหนักรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา คือ เพศ ($\text{Beta} = 0.20, p < 0.05$) และพฤติกรรม ($\text{Beta} = 0.515, p < 0.01$) ผลการศึกษาครั้งนี้ เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการศึกษาของทัศนีย์ สุริยะไชย³ ที่พบว่า นักเรียนหญิงมีความตระหนักรู้ในตนเองโดยรวมสูงกว่าเพศชาย และการศึกษา ของ Bahreini Nahid และ Agaei Jeshvaghani Asghar ระบุว่าเยาวชนที่มีพฤติกรรมเกเรมีคะแนน การประเมินความรู้ความเข้าใจ และคะแนนความตระหนักรู้ในตนเองต่ำกว่าเยาวชนทั่วไปอย่าง มีนัยสำคัญ¹⁰

ดังนั้นเพื่อให้ นักเรียนมีแนวโน้มของ พฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น มุมมองของนักจิตวิทยา สังคมการทดลอง (Social-experimental) เชื่อว่า พฤติกรรมที่ไม่ดี เกิดจากการเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์ และจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำของสกินเนอร์⁷ พบว่า พฤติกรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ เงื่อนไขหรือสิ่งเร้า ที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมแสดงออก และผลของพฤติกรรม สกินเนอร์พบว่า สิ่งเร้าเป็นส่วนหนึ่งของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสิ่งเร้านี้เรียกว่า ตัวเสริมแรง ในที่นี้ ตัวเสริมแรงทางบวก คือ สิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ บ่อยขึ้น ดังนั้นควรมีการรณรงค์ผ่านสื่อ เพิ่มการอบรมและ จัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมระดับความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไปในทางบวก มากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางไปสู่การลดปัญหา สังคมที่เกิดจากพฤติกรรมการขาดความตระหนักรู้ ในอนาคตต่อไป

สรุป

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตระหนักรู้ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาพระนครศรีอยุธยา ผู้ตอบ แบบสอบถามจำนวน 106 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ($n = 73, 68.9\%$) มีผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ($n = 35, 33.0\%$) และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ($n = 35, 33.0\%$) พบว่า มีผู้ตอบ แบบสอบถามซึ่งนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ($n = 96, 90.6\%$) มีผู้ที่ไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 10 คน (9.4%) และเมื่อพิจารณารายได้ เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ที่ 15,000-30,000 ($n = 33, 31.1\%$) ทางด้านพฤติกรรม ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมอยู่ใน เกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 28.95, S.D = 4.04$) มีคะแนน ความตระหนักรู้ในตนเองระดับปานกลาง ($\bar{X} = 36.82, S.D = 6.10$) และมีคะแนนความถี่ ของพฤติกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ($\bar{X} = 25.07, S.D = 7.52$) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความตระหนักรู้ในตนเองคือ เพศ ($\text{Beta} = .201, p < .01$) และพฤติกรรม ($\text{Beta} = .515, p < .01$)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ ควร มีการเพิ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่ดีใน กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียน มีความตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานของ การรับมือสถานการณ์ และการพัฒนาตนเอง ในอนาคต หากนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีจะช่วยให้ มีความตระหนักรู้ในตนเองมากขึ้น ความตระหนักรู้ที่มากขึ้นจะส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์ ตนเอง และสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทำให้รับมือ

กับอารมณ์ของตนเองและสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น ดังนั้นจึงควรจัดอบรม โฆษณา หรือประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี มีความตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติตน เพื่อการพัฒนาตนเองและลดปัญหาสังคมที่เกิดจากเยาวชนอย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงทำให้การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. คลิปข่าวหลุด พระดังเล่นเช็กซ์กับสีกา ผ่าเหลืองร้อน ชิงศึก อ่างปัญหาสุขภาพ (คลิป). [https://www.thairath.co.th/news/local/central/2504532]. ไทยรัฐออนไลน์ 2022.
2. ดลฤดี วรณมาศ. “กุลสตรี” ในโรงเรียนผู้หญิง: กระบวนการสร้างความเป็นผู้หญิงในโรงเรียนราชินี. มหาวิทยาลัยศิลปากร. เข้าถึงได้ที่ www.sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/15111/BA_Dolrudee_Wanmas.pdf?sequence=&isAllowed=y. [31 December 2022]
3. ทศนีย์ สุริยะไชย. ความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้ในตนเองกับการร่วมรู้สึกในวัยรุ่น. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เข้าถึงได้ที่ http://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/1164/1/Tussanee_S.pdf. [31 December 2022]
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ความรุนแรงต่อสตรีในละครโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของเพศชายในเขตกรุงเทพมหานคร. เข้าถึงได้จาก <http://cms.dru.ac.th/jspui/bitstream/123456789/1470/9.pdf>. [31 December 2022]
5. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ความก้าวร้าว. เข้าถึงได้ที่ [http://old-book.ru.ac.th/e-book/p/PC263\(51\)/PC263-5.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/p/PC263(51)/PC263-5.pdf). [31 December 2022]
6. วณัญญา แก้วแก้วปาน. สัมพันธภาพครอบครัวกับปัญหาการกระทำความผิดในวัยรุ่น. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. เข้าถึงได้ที่ <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/85969/68357>. [31 December 2022]
7. หุสนา ลาเต๊ะ. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำของสกินเนอร์. คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. เข้าถึงได้ที่ http://nukjit.blogspot.com/2015/12/blog-post_11.html. [31 December 2022]
8. อนันต์ โลหะพัฒนบำรุง. สภาวะอารมณ์ที่ไม่คงที่ในวัยรุ่น (ตอนจบ). กรมสุขภาพจิต. เข้าถึงได้ที่ <https://dmh.go.th/news/view.asp?id=2504>. [31 December 2022]
9. Anthony K. Tjan. 5 Ways to Become More Self-Aware. Harvard Business Review 2015. Retrieve from <https://hbr.org/2015/02/5-ways-to-become-more-self-aware>. [31 December 2022]

10. Bahreini Nahid, Agaei jeshvaghani Asghar. Comparison of Emotional Regulation and Self-awareness between Normal and Delinquent Adolescents. JOURNAL OF THOUGHT & BEHAVIOR IN CLINICAL PSYCHOLOGY 2019;13(52):57-6. Retrieved from: <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=777485>. [31 December 2022]
11. Chandana Watagodakumbura. What are the problems associated with lack of self-awareness in leaders?. ResearchGate. Retrieve from www.researchgate.net/post/What-are-the-problems-associated-with-lack-of-self-awareness-in-leaders. [31 December 2022]
12. CHRYSOS. How to develop self-awareness in the workplace. Retrieve from <https://www.chrysos.org.uk/blog/how-to-develop-self-awareness-in-the-workplace>. [31 December 2022]
13. Department of Luvenile Observation and Protection. Case Statistics report 2020. Retrieve from www.djop.go.th/images/djopimage/year63-2.pdf. [31 December 2022]
14. George P. Prigatano. Disorders of Behavior and Self-Awareness. Barrow Neurological Institute. Retrieved from <https://www.barrowneuro.org/volume-15-no-4-1999/disorders-of-behavior-and-self-awareness/>. [31 December 2022]
15. Lauren Landry. WHY EMOTIONAL INTELLIGENCE IS IMPORTANT IN LEADERSHIP. Harward Business School Online. Retrieve from: <https://online.hbs.edu/blog/post/emotional-intelligence-in-leadership>. [31 December 2022]
16. Marko. 40 Signs If You Lack Self Awareness: Complete List. Retrieve from <https://markooo.com/lack-of-self-awareness/>. [31 December 2022]
17. Smitha Bhandari. Mental Health and Conduct Disorder. WebMD 2022. Retrieved from <https://www.webmd.com/mental-health/mental-health-conduct-disorder>. [31 December 2022]
18. SSRF. Personality Defect Removal and Personality Improvement. Spiritual Science Research Foundation. Retrieve from www.spiritualresearchfoundation.org [31 December 2022]
19. Tom Bunn. Self-Awareness: Does It Increase or Decrease Anxiety. Psychology today 2016. Retrieved from www.psychologytoday.com/self-awareness-does-it-increase-or-decrease-anxiety. [31 December 2022]
20. workpoint TODAY. พระนักบวช นักบุญ รวมเศสทั่วโลก “ประพฤติผิดในคราบศาสนา”. workpoint TODAY 2019 April 5. เข้าถึงได้ที่ <https://workpointtoday.com/รวมคดีสะเทือนโลก/>. [31 December 2022]